

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 13 december 2018*

”Begäran om förhandsavgörande – Straffrättsligt samarbete – Rambeslut 2002/584/RIF – Europeisk arresteringsorder – Artikel 4 led 6 – Skäl för att verkställighet av den europeiska arresteringsordern får vägras – Det brott som lett till en dom om frihetsstraff i den utfärdande medlemsstaten kan enbart bestraffas med böter i den verkställande medlemsstaten”

I mål C-514/17,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Cour d’appel de Liège (Appellationsdomstolen i Liège, Belgien) genom beslut av den 3 augusti 2017, som inkom till domstolen den 23 augusti 2017, i ett förfarande om verkställighet av en europeisk arresteringsorder mot

Marin-Simion Sut,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av vice ordföranden R. Silva de Lapuerta (referent), tillika tillförordnad ordförande på första avdelningen, samt domarna J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C.G. Fernlund och S. Rodin,

generaladvokat: Y. Bot,

justitiesekreterare: förste handläggaren M. Ferreira,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 21 juni 2018,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Marin-Simion Sut, genom R. Destexhe, avocate,
- Belgiens regering, genom C. Van Lul, C. Pochet och J.-C. Halleux, samtliga i egenskap av ombud, biträdda av J. Maggio, sakkunnig,
- Tysklands regering, genom T. Henze och J. Möller, båda i egenskap av ombud,
- Spaniens regering, genom M. J. García-Valdecasas Dorrego, i egenskap av ombud,
- Nederländernas regering, genom M. Bulterman och J. Langer, båda i egenskap av ombud,
- Österrikes regering, genom C. Pesendorfer, i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: franska.

- Rumäniens regering, genom C.-R. Canțâr, E. Gane, R.-M. Mangu och L. Lițu, samtliga i egenskap av ombud,
 - Europeiska kommissionen, genom R. Troosters och S. Grünheid, båda i egenskap av ombud,
- och efter att den 6 september 2018 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,
följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 4 led 6 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EGT L 190, 2002, s. 1), i dess lydelse enligt rådets rambeslut 2009/299/RIF av den 26 februari 2009 (EUT L 81, 2009, s. 24) (nedan kallat rambeslut 2002/584).
- 2 Begäran har framställts i ett förfarande om verkställighet i Belgien av en europeisk arresteringsorder utfärdad den 26 augusti 2011 av de rumänska myndigheterna mot Marin-Simion Sut.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Rambeslut 2002/584

- 3 Skälen 5, 6 och 10 i rambeslut 2002/584 har följande lydelse:
 - ”(5) Målet för unionen att bli ett område med frihet, säkerhet och rättvisa har medfört att behovet av utlämning mellan medlemsstaterna har försvunnit, och att det skall ersättas av ett system för överlämnande mellan rättsliga myndigheter. De nuvarande förfarandena för utlämning är komplicerade och riskerar att ge upphov till förseningar, vilket kan avhjälpas genom införande av ett nytt förenklat system för överlämnande av dömda eller misstänkta personer för verkställighet av domar eller lagföring. De traditionella samarbetsförbindelser mellan medlemsstaterna som hittills varit rådande bör ersättas av ett system med fri rörlighet för straffrättsliga avgöranden, såväl preliminära som slutliga, i ett område med frihet, säkerhet och rättvisa.
 - (6) Den europeiska arresteringsorder som införs genom detta rambeslut utgör den första konkreta åtgärde[n] på det straffrättsliga området rörande principen om ömsesidigt erkännande, vilken Europeiska rådet har kallat en ’hörnsten’ i det rättsliga samarbetet.
- ...
 - (10) Systemet med en europeisk arresteringsorder vilar på en hög grad av förtroende mellan medlemsstaterna. ...”
- 4 Artikel 1 i rambeslutet har rubriken ”Skyldighet att verkställa en europeisk arresteringsorder”. I artikel 1.1 och 1.2 föreskrivs följande:
 - ”1. Den europeiska arresteringsordern är ett rättsligt avgörande, utfärdat av en medlemsstat med syftet att en annan medlemsstat skall gripa och överlämna en eftersökt person för lagföring eller för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd.

2. Medlemsstaterna skall verkställa varje europeisk arresteringsorder i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande samt bestämmelserna i detta rambeslut.”

5 Artikel 3 i samma rambeslut anger tre ”[s]käl till att verkställighet av den europeiska arresteringsordern skall vägras”.

6 Artikel 4 i rambeslutet, som har rubriken ”Skäl till att verkställighet av den europeiska arresteringsordern får vägras”, anger de skälen i sju led. I led 6 föreskrivs följande:

”Den verkställande rättsliga myndigheten får vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder

...

6. om den europeiska arresteringsordern har utfärdats för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd och den eftersökte uppehåller sig i, är medborgare eller bosatt i den verkställande medlemsstaten och denna stat åtar sig att själv verkställa detta straff eller denna åtgärd enligt denna medlemsstats lagstiftning.”

7 Artikel 5 i rambeslutet, med rubriken ”Garantier som skall lämnas av den utfärdande staten i särskilda fall”, föreskriver följande:

”Den verkställande rättsliga myndigheten får, i enlighet med den verkställande medlemsstats lagstiftning, föreskriva att verkställigheten av en europeisk arresteringsorder är beroende av något av följande villkor:

...

3. När den person som är föremål för en europeisk arresteringsorder för lagföring är medborgare eller bosatt i den verkställande medlemsstaten får överlämnandet underkastas villkoret att personen efter att ha hörts återsänds till den verkställande medlemsstaten för att där avtjäna det fängelsestraff eller den frihetsberövande åtgärd som dömts ut i den utfärdande medlemsstaten.”

Rambeslut 2008/909

8 Skäl 12 i rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen (EUT L 327, 2008, s. 27), i dess lydelse enligt rådets rambeslut 2009/299/RIF av den 26 februari 2009 (EUT L 81, 2009, s. 24) (nedan kallat rambeslut 2008/909) har följande lydelse:

”Detta rambeslut bör också i tillämpliga delar gälla vid verkställighet av påföljder i de fall som omfattas av artiklarna [4 led 6] och [5 led 3] i rådets rambeslut [2002/584] ... Utan att det påverkar det rambeslutet innebär detta bland annat att den verkställande staten för att överväga huruvida personen bör överlämnas eller domen verkställas i de fall som avses i artikel [4 led 6] i rambeslut [2002/584] kan kontrollera förekomsten av ett skäl för att inte erkänna en dom och verkställa en påföljd i enlighet med artikel 9 i det här rambeslutet ...”

9 Enligt artikel 25 i rambeslut 2008/909 ska ”[u]tan att det påverkar bestämmelserna i rambeslut [2002/584] ... bestämmelserna i det här rambeslutet i tillämpliga delar, i den utsträckning de är förenliga med bestämmelserna i det rambeslutet, gälla vid verkställighet av påföljder i de fall där en medlemsstat åtar sig att verkställa påföljden enligt artikel [4 led 6] i det rambeslutet eller där den i enlighet med artikel [5 led 3] i det rambeslutet har ställt som villkor att personen, i syfte att undvika straffrihet, ska återsändas för att avtjäna påföljden i den berörda medlemsstaten”.

Belgisk rätt

- 10 Artikel 6 led 4 i loi relative au mandat d'arrêt européen (lagen av den 19 december 2003 om den europeiska arresteringsordern, *Moniteur belge* av den 2 december 2013) (nedan kallad den belgiska lagen om den europeiska arresteringsordern), som införlivar artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584 med belgisk rätt, stadgar att verkställighet får vägras ”om den europeiska arresteringsordern har utfärdats för verkställighet av ett straff eller ett tvångsmedel och den eftersökta personen är belgare eller bosatt i Belgien och de behöriga belgiska myndigheterna åtar sig att själva verkställa detta straff eller denna åtgärd i enlighet med belgisk rätt”.
- 11 Loi relative à l'application du principe de reconnaissance mutuelle des peines ou mesures privatives de liberté prononcées dans un État de l'Union européenne (lagen av den 15 maj 2012 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande av fängelsestraff eller andra frihetsberövande åtgärder som utdömts i någon av Europeiska unionens medlemsstater, *Moniteur belge* av den 8 juni 2012) (nedan kallad lagen av den 15 maj 2012), varigenom rambeslut 2008/909 införlivades med belgisk rätt, föreskriver en möjlighet att anpassa påföljden om den till sin längd eller art är oförenlig med lagstiftningen i Belgien. Det preciseras dock uttryckligen att om en sådan anpassning görs, ska påföljden eller åtgärden i möjligaste mån motsvara den påföljd som dömts ut i den utfärdande staten, och den får inte omvandlas till ett bötesstraff.
- 12 Cour constitutionnelle (Belgiens författningsdomstol) fann i dom av den 27 februari 2014 att böter inte till sin art motsvarar ett frihetsstraff eller någon annan frihetsberövande åtgärd och att omvandling av ett frihetsstraff eller en annan frihetsberövande åtgärd till bötesstraff skulle strida mot principen om ömsesidigt erkännande av domstolsavgöranden.
- 13 Det framgår även av begäran om förhandsavgörande och av den belgiska regeringens yttrande att de brott som omfattas av den europeiska arresteringsordern i fråga enligt artiklarna 17.1 och 30 i loi relative à la police de la circulation routière (vägtrafiklagen, *Moniteur belge* av den 27 mars 1968) endast bestraffas med böter.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 14 Genom dom av den 8 juni 2011 dömde Judecătoria Carei (Domstolen i Carei, Rumänien) den rumänska medborgaren Marin-Simion Sut till ett år och två månaders fängelse för att ha framfört ett fordon utan giltig registreringsskylt och utan att vara innehavare av ett giltigt körkort och då ha orsakat en olycka.
- 15 Marin-Simion Sut lämnade Rumänien och begav sig till Frankrike.
- 16 Den 26 augusti 2011 utfärdade de rumänska myndigheterna en europeisk arresteringsorder mot Marin-Simion Sut för att få honom överlämnad för verkställighet av domen av den 8 juni 2011.
- 17 I februari 2015 begav sig Marin-Simion Sut till Belgien, där han sedan dess bor och tillsammans med sin hustru bedriver verksamhet som egenföretagare.
- 18 Den 13 juli 2017 begärde åklagaren vid Tribunal de première instance de Liège (Domstolen i Liège, Belgien) att Marin-Simion Sut skulle överlämnas för verkställighet av den europeiska arresteringsorder som utfärdats den 26 augusti 2011. Genom skrivelse av den 13 juli 2017 vägrade Marin-Simion Sut att samtycka till att överlämnas. Han begärde därefter genom skrivelse av den 14 juli 2017 att få avtjäna sitt straff i Belgien.
- 19 Genom beslut av den 19 juli 2017 beslutade Tribunal de première instance de Liège (Domstolen i Liège) att den europeiska arresteringsordern skulle verkställas.

- 20 Marin-Simion Sut överklagade detta beslut till Cour d'appel de Liège (Appellationsdomstolen i Liège), på grundval av artikel 6 led 4 i den belgiska lagen om den europeiska arresteringsordern, som införlivar artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584 med belgisk rätt.
- 21 Den hänskjutande domstolen har konstaterat att Marin-Simion Sut bor i Belgien och har ekonomiska band och familjeband som knyter honom till det landet, och att han därför kan betraktas som en eftersökt person som "uppehåller sig i" den verkställande medlemsstaten i den mening som avses i artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584. Den hänskjutande domstolen har vidare påpekat att de brott som *Judecătoria Carei* (Domstolen i Carei) dömt ut ett fängelsestraff för endast kan medföra bötesstraff i Belgien samt att lagen av den 15 maj 2012 – som införlivar artikel 8.3 i rambeslut 2008/909 med belgisk rätt och föreskriver en möjlighet att anpassa en påföljd om dess längd eller karaktär är oförenlig med belgisk rätt – uttryckligen förbjuder omvandling av frihetsstraff till böter.
- 22 På grundval av dessa sistnämnda omständigheter anser den belgiska åklagaren att det straff som *Judecătoria Carei* (Domstolen i Carei) dömt ut inte kan verkställas i Belgien enligt belgisk rätt och att Marin-Simion Sut därför inte kan åberopa det skäl till att verkställighet får vägras som anges i artikel 6 led 4 i den belgiska lagen om den europeiska arresteringsordern.
- 23 Den hänskjutande domstolen frågar sig emellertid hur relevant den tolkningen är, med tanke på att den verkställande rättsliga myndigheten enligt EU-domstolens praxis ska kunna fästa särskild vikt vid möjligheterna att underlätta den eftersökta personens sociala återanpassning efter det att denne avtjänat sitt straff (se, bland annat, dom av den 5 september 2012, *Lopes Da Silva Jorge*, C-42/11, EU:C:2012:517, punkt 32, och dom av den 29 juni 2017, *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 21). Samtidigt måste det straff som dömts ut av den utfärdande medlemsstaten faktiskt verkställas, och skälen i rambeslut 2008/909 rörande detta, särskilt skäl 9, måste beaktas.
- 24 Mot denna bakgrund beslutade Cour d'appel de Liège (Appellationsdomstolen i Liège) att vilandeförklara målet och ställa följande fråga till EU-domstolen:

"Kan artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584 tolkas så, att denna bestämmelse inte kan tillämpas på en gärning för vilken ett frihetsstraff har dömts ut av en domstol i en utfärdande stat, om det för samma gärning i den verkställande staten endast kan utdömas böter, vilket enligt den verkställande statens nationella rätt innebär att frihetsstraffet inte kan verkställas i den verkställande medlemsstaten, detta till förfång för den dömda personens sociala återanpassning och för dennes familjeband, sociala och ekonomiska band eller andra band?"

Prövning av tolkningsfrågan

- 25 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584 ska tolkas så, att när, som i det nationella målet, den person som är föremål för en europeisk arresteringsorder som utfärdats i syfte att verkställa ett frihetsstraff är bosatt i den verkställande medlemsstaten och den personen har familjeband och sociala och yrkesmässiga band till den staten, så får den verkställande rättsliga myndigheten med hänsyn till personens sociala återanpassning vägra att verkställa arresteringsordern, även om det brott på vilket arresteringsordern grundas endast kan bestraffas med böter enligt den verkställande medlemsstatens nationella lagstiftning.
- 26 Domstolen erinrar inledningsvis om att rambeslut 2002/584, såsom särskilt framgår av artikel 1.1 och 1.2 samt av skälen 5 och 7, avser att ersätta den multilaterala utlämningsordning som bygger på Europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957 med ett system för överlämnande mellan rättsliga myndigheter av dömda eller misstänkta personer för verkställighet av domar eller för

- lagföring, vilket grundar sig på principen om ömsesidigt erkännande (dom av den 25 juli 2018, Minister for Justice and Equality (Brister i domstolssystemet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punkt 39 och där angiven rättspraxis).
- 27 Rambeslut 2002/584 syftar således, genom inrättandet av ett nytt, förenklat och effektivare system för överlämnande av personer som har dömts eller misstänks för brott, till att underlätta och påskynda det rättsliga samarbetet för att uppnå målet för unionen att bli ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, på grundval av den höga grad av förtroende som ska finnas mellan medlemsstaterna (dom av den 25 juli 2018, Minister for Justice and Equality (Brister i domstolssystemet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punkt 40 och där angiven rättspraxis).
- 28 Inom det område som regleras av rambeslut 2002/584 kommer principen om ömsesidigt erkännande – som, vilket särskilt framgår av skäl 6 i rambeslutet, utgör en ”hörnsten” i det straffrättsliga samarbetet – till uttryck i artikel 1.2 i det rambeslutet. Där instiftas en regel om att medlemsstaterna är skyldiga att verkställa varje europeisk arresteringsorder utifrån principen om ömsesidigt erkännande och i enlighet med bestämmelserna i rambeslutet. Det innebär att de verkställande rättsliga myndigheterna i princip endast har möjlighet att vägra att verkställa en sådan order om de kan åberopa något av de skäl till att vägra verkställighet som på ett uttömmande sätt räknas upp i rambeslut 2002/584 och att de enda villkor som får uppställas för verkställighet av en europeisk arresteringsorder är de villkor som på ett uttömmande sätt anges i artikel 5 i nämnda rambeslut. Det betyder att medan verkställighet av en europeisk arresteringsorder utgör huvudregeln, har möjligheten att vägra verkställighet utformats som ett undantag som ska tolkas strikt (dom av den 25 juli 2018, Minister for Justice and Equality (Brister i domstolssystemet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punkt 41 och där angiven rättspraxis).
- 29 I rambeslutet anges således uttryckligen de skäl som gör att verkställighet av en europeisk arresteringsorder *ska* vägras (artikel 3) och de skäl som gör att sådan verkställighet *får* vägras (artiklarna 4 och 4a), samt de garantier som ska lämnas av den utfärdande medlemsstaten i särskilda fall (artikel 5) (se dom av den 25 juli 2018, Minister for Justice and Equality (Brister i domstolssystemet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punkt 42 och där angiven rättspraxis).
- 30 Även om rambeslut 2002/584 är uppbyggt kring principen om ömsesidigt erkännande medför inte detta erkännande någon absolut skyldighet att verkställa en utfärdad europeisk arresteringsorder. Rambeslutet är nämligen uppbyggt så, vilket bland annat framgår av artikel 4, att medlemsstaterna har en möjlighet att i speciella situationer tillåta de behöriga rättsliga myndigheterna att besluta att ett utdömt fängelsestraff ska verkställas i den verkställande medlemsstaten (dom av den 5 september 2012, Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517, punkt 30 och där angiven rättspraxis).
- 31 Så är fallet särskilt beträffande artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584, enligt vilken den verkställande rättsliga myndigheten får vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder om den har utfärdats för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd och den eftersökte uppehåller sig i, är medborgare eller bosatt i den verkställande medlemsstaten och den staten åtar sig att själv verkställa detta straff eller denna åtgärd i enlighet med sin nationella lagstiftning.
- 32 Det framgår således av lydelsen i denna bestämmelse att detta skäl till att verkställighet får vägras endast kan tillämpas om två villkor är uppfyllda. För det första ska den eftersökta personen uppehålla sig i den verkställande medlemsstaten eller vara medborgare eller bosatt där, och för det andra ska denna stat åta sig att själv verkställa detta straff eller denna åtgärd i enlighet med sin nationella lagstiftning.
- 33 Som domstolen redan har påpekat, framgår det även av lydelsen av artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584, särskilt av ordet ”får”, att när en medlemsstat har valt att införliva denna bestämmelse med nationell rätt måste den verkställande rättsliga myndigheten likväl ha ett utrymme

för skönsmässig bedömning för att avgöra om den ska vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder. Myndigheten måste därvid kunna beakta syftet med det skäl till att verkställighet får vägras som anges i den bestämmelsen, vilket enligt domstolens fasta praxis är att den verkställande rättsliga myndigheten ska kunna fästa särskild vikt vid möjligheterna att underlätta den eftersökta personens sociala återanpassning efter det att denne avtjänat sitt straff (se dom av den 29 juni 2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 21 och där angiven rättspraxis).

- 34 Vad gäller det första villkoret i artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584, har domstolen slagit fast att en eftersökt person är "bosatt" i den verkställande medlemsstaten när denne verkligen är bosatt i denna medlemsstat och att personen "uppehåller sig" där när denne efter en stabil vistelse under viss tid i samma medlemsstat har ansetts få en sådan anknytning till denna medlemsstat som kan jämföras med sådan anknytning som följer av att personen är bosatt där (dom av den 17 juli 2008, Kozłowski, C-66/08, EU:C:2008:437, punkt 54).
- 35 Vad beträffar det andra villkoret i artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584 framgår det, såsom domstolen redan har konstaterat, av bestämmelsens lydelse att varje vägran att verkställa en europeisk arresteringsorder förutsätter ett verkligt åtagande från den verkställande medlemsstatens sida att verkställa det fängelsestraff som den eftersökta personen har dömts till. Härav följer att varje vägran att verkställa en europeisk arresteringsorder ska föregås av en kontroll, från den verkställande rättsliga myndighetens sida, av möjligheten att faktiskt verkställa fängelsestraffet i enlighet med den nationella lagstiftningen. För det fall den verkställande medlemsstaten saknar möjlighet att åta sig att faktiskt verkställa straffet ankommer det på den verkställande rättsliga myndigheten att verkställa den europeiska arresteringsordern och, följaktligen, att överlämna den eftersökta personen till den utfärdande medlemsstaten (dom av den 29 juni 2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 22).
- 36 När den verkställande rättsliga myndigheten väl har konstaterat att de två ovannämnda villkoren är uppfyllda, ska den bedöma huruvida det föreligger ett berättigat intresse som motiverar att det straff som utdömts i den utfärdande medlemsstaten ska verkställas i den verkställande medlemsstaten (se dom av den 17 juli 2008, Kozłowski, C-66/08, EU:C:2008:437, punkt 44). Den bedömningen gör det möjligt för myndigheten att beakta det mål som eftersträvas genom artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584, såsom påpekas i punkt 33 ovan.
- 37 Av vad som anförts ovan följer att rätten för den verkställande rättsliga myndigheten att på grundval av artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584 vägra att överlämna den eftersökta personen endast kan utövas om den – efter att ha kontrollerat dels att personen omfattas av tillämpningsområdet för nämnda bestämmelse, i den mening som avses i punkt 34 ovan, dels att det frihetsstraff som utdömts av den utfärdande medlemsstaten mot denna person faktiskt kan verkställas i den verkställande medlemsstaten – bedömer att det finns ett berättigat intresse som motiverar att det straff som utdömts i den utfärdande medlemsstaten verkställs i den verkställande medlemsstaten.
- 38 I det nationella målet har den hänskjutande domstolen konstaterat att Marin-Simion Sut är bosatt i Belgien, i den mening som avses i artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584. Det första villkoret för tillämpning av artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584 ska därför anses uppfyllt.
- 39 Vad gäller det andra villkoret har den hänskjutande domstolen konstaterat att de brott som den europeiska arresteringsordern grundar sig på inte kan medföra frihetsstraff i Belgien, utan endast böter.
- 40 Som framgår av lydelsen av tolkningsfrågan, anser den hänskjutande domstolen att detta gör det omöjligt för Konungariket Belgien att åta sig att verkställa straffet i enlighet med sin nationella lagstiftning, i den mening som avses i artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584.

- 41 EU-domstolen noterar att artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584 inte lämnar något utrymme för att tolka det andra villkoret i den bestämmelsen så, att det automatiskt hindrar den rättsliga myndigheten i den verkställande medlemsstaten från att kunna vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder när den medlemsstatens lagstiftning endast föreskriver böter för det brott som ordern grundar sig på. Det framgår av nämligen själva lydelsen av den bestämmelsen att den bara kräver att den verkställande medlemsstaten åtar sig att verkställa det frihetsstraff som anges i den utfärdade europeiska arresteringsordern, i enlighet med sin nationella lagstiftning.
- 42 När medlemsstaterna väljer att införliva artikel 4 i rambeslut 2002/584 med sin nationella rätt har de också med nödvändighet ett visst utrymme för skönsmässig bedömning vid genomförandet av bestämmelsen, särskilt av led 6 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 6 oktober 2009, Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, punkt 61).
- 43 När en nationell lagstiftare i enlighet med de befogenheter som den ges i artikel 4 i nämnda rambeslut väljer att begränsa de fall då den verkställande rättsliga myndigheten kan vägra att överlämna en eftersökt person, medför detta, såsom domstolen redan har konstaterat, i detta sammanhang enbart en förstärkning av det system för överlämnande som införts genom detta rambeslut till förmån för ett område med frihet, säkerhet och rättvisa (dom av den 6 oktober 2009, Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, punkt 58).
- 44 Genom att begränsa de fall då den verkställande rättsliga myndigheten kan vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder kan nämligen en sådan lagstiftning endast underlätta överlämnandet av eftersökta personer, i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande i artikel 1.2 i rambeslut 2002/584, vilken är den huvudregel som införts genom detta rambeslut (dom av den 6 oktober 2009, Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, punkt 59).
- 45 Det är därför tillåtet för den nationella lagstiftaren i en medlemsstat att genomföra det skäl till att verkställighet får vägras som föreskrivs i artikel 4 punkt 6 i rambeslut 2002/584 genom att föreskriva att för det fall att det brott som den europeiska arresteringsordern grundar sig på i den medlemsstaten endast kan medföra böter, kan den staten inte åta sig att verkställa ett frihetsstraff, i den mening som avses i den bestämmelsen.
- 46 Som domstolen har slagit fast har det skäl till att verkställighet får vägras som föreskrivs i artikel 4 punkt 6 i rambeslut 2002/584 nämligen särskilt till syfte att möjliggöra för den verkställande rättsliga myndigheten att lägga särskild vikt vid möjligheterna att underlätta den eftersökta personens sociala återanpassning när denne avtjänat sitt straff. Ett sådant syfte kan emellertid inte, hur viktigt det än är, hindra att medlemsstaterna vid genomförandet av rambeslutet, i linje med den huvudregel som anges i artikel 1.2 i rambeslutet, begränsar de fall där det är möjligt att vägra att överlämna en person som omfattas av tillämpningsområdet för nämnda artikel 4 led 6 (se dom av den 6 oktober 2009, Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, punkt 62 och där angiven rättspraxis).
- 47 Vidare har unionslagstiftaren, även om denne genom att anta artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584 har avsett att göra det möjligt för medlemsstaterna att – i syfte att underlätta en social återanpassning av den eftersökta personen – vägra att verkställa den europeiska arresteringsordern, likväl sett till att i den bestämmelsen fastställa villkoren för tillämpning av detta skäl för vägran, särskilt att den verkställande staten måste åta sig att faktiskt verkställa det frihetsstraff som den eftersökta personen ådömts, för att säkerställa verkställigheten av den utdömda påföljden och på så sätt förhindra att denna person undgår straff.
- 48 Slutligen ska det påpekas, såsom generaladvokaten har understrukit i punkterna 82 och 83 i sitt förslag till avgörande, att det inte finns någon bestämmelse i rambeslut 2008/909 som kan påverka vare sig räckvidden eller formerna för tillämpningen av det skäl till att verkställighet får vägras som anges i artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584. Även om bestämmelserna i rambeslut 2008/909 enligt artikel 25 i det beslutet ska gälla i tillämpliga delar för verkställighet av påföljder i de fall där en medlemsstat

åtar sig att verkställa påföljden i enlighet med artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584, så har unionslagstiftaren uttryckligen föreskrivit att de bestämmelserna endast är tillämpliga i den mån de är förenliga med bestämmelserna i sistnämnda beslut.

- 49 Under dessa förhållanden ankommer det på den verkställande rättsliga myndigheten, som är ensam behörig att tolka nationell rätt, att i enlighet med punkt 36 säkerställa – vid den kontroll den måste göra för att på grundval av artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584 få vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder – att den nationella lagstiftningen ger utrymme för att faktiskt verkställa det frihetsstraff som den utfärdande medlemsstaten dömt ut mot den person som är föremål för den europeiska arresteringsordern, även om det brott som den europeiska arresteringsordern grundar sig på enligt denna lagstiftning endast kan medföra böter.
- 50 Mot bakgrund av det ovan anförda ska tolkningsfrågan besvaras på följande sätt. Artikel 4 led 6 i rambeslut 2002/584 ska tolkas på så sätt att när, som i det nationella målet, den person som är föremål för en europeisk arresteringsorder som utfärdats i syfte att verkställa ett frihetsstraff är bosatt i den verkställande medlemsstaten och har familjeband och sociala och yrkesmässiga band till den staten, får den verkställande rättsliga myndigheten med hänsyn till personens sociala återanpassning vägra att verkställa arresteringsordern, även om det brott på vilket arresteringsordern grundas enligt den verkställande medlemsstatens nationella lagstiftning endast kan bestraffas med böter, om den omständigheten enligt den lagstiftningen inte hindrar att det frihetsstraff som ådömts den eftersökta personen faktiskt verkställs i denna medlemsstat, vilket det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera.

Rättegångskostnader

- 51 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

Artikel 4 led 6 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna, i dess lydelse enligt rådets rambeslut 2009/299/RIF av den 26 februari 2009, ska tolkas på så sätt att när, som i det nationella målet, den person som är föremål för en europeisk arresteringsorder som utfärdats i syfte att verkställa ett frihetsstraff är bosatt i den verkställande medlemsstaten och har familjeband och sociala och yrkesmässiga band till den staten, får den verkställande rättsliga myndigheten med hänsyn till personens sociala återanpassning vägra att verkställa arresteringsordern, även om det brott på vilket arresteringsordern grundas enligt den verkställande medlemsstatens nationella lagstiftning endast kan bestraffas med böter, om den omständigheten enligt den lagstiftningen inte hindrar att det frihetsstraff som ådömts den eftersökta personen faktiskt verkställs i denna medlemsstat, vilket det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera.

Silva de Lapuerta

Bonichot

Arabadjiev

Fernlund

Rodin

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 13 december 2018.

A. Calot Escobar
Justitiesekreterare

K. Lenaerts
Ordförande